

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ

14. МАРТА 1931. ГОД.
СУБОТА

БРОЈ 2 ДИНАРА

ГОДИНА II. Број 50.
СКОПЈЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ излази један пут недељно. Годишња претплата је 80, а за иностранство 140 динара. Огласи се примају по утврђеној тарифи. Рукописи, огласи и претплата се шаљу на адресу Банске Управе за Уредништво Службеног Листа. — Уредник СИМИЋ СТЕВАН, директор гимназије у пензији.

Њ. В. Краљ у Вардарској Бановини

Велики земљотрес, који је почео у зору седмога марта, те се почео настављати кад јачом а када слабијом силом, био је катастрофалан у југоисточним деловима наше бановине, а нарочито у Неготинском, Ђевђелиском, Дојранском и Струмичком срезу. Чим је о овим елементарним непогодама обавештено Његово Величанство наш племенити владар, одмах је кренуо у крајеве који су настрадали од овога земљотреса. Са Краљем је био и његов први сарадник, армијски генерал г. Петар Живковић, председник владе и Министар Унутрашњих Послова. Његово Величанство Краљ је посетио Демир Капију, Удово, Карађорђево, Валандово, Костурино, Стрмицу и Штип, па се преко Велеса вратио натраг. На целом том путу, престрављени народ је са најлепшим одушевљењем поздравио и предусрео свога великог ослободиоца, добротвора и племенитог Господара, који је на самом месту делио Лично помоћи и издавао хитне мере за помоћ страдалницима.

Народ наше бановине имао је и сада прилике да се увери колика је љубав нашег витешког Краља према њему и према његовим патњама, уверио је се да је Он нераз-

двојни део нашега народа који је вазда био редак Отац и великодушни пријатељ како у добру, тако и у невољи.

По својој повратку у Београд, сазвата је Министарска седница 11. овог месеца на којој је одлучено да се предузму хитне и енергичне мере, те да се укаже брза помоћ пострадалим местима, па је том приликом одобрен кредит од пет милиона динара, који ће се разделити народу као прва помоћ.

Наш народ је и под Турцима доживљавао сличне елементарне непогоде, нарочито од земљотреса, али се не памти да су тада хитали у пострадале крајеве кајмаками, мутесарифи или валије, док је наш народ забележио у овој тешкој невољи, да види у својој средини и свога Краља, и свог председника владе, и свога бана, као и људе са врхова државне управе, који су се сви заложили да пруже што пре и утеху и новчану помоћ.

Ми са најлепшом и са најдубљом синовљевом оданошћу и дубоком захвалношћу кличемо своје највећем и најплеменитијем пријатељу, оцу и Господару

Живео наш витешки Краљ!

Значајна одлука Краљевске Владе

Кад год се деси у којој земљи каква елементарна непогода, као што су катастрофалне поплаве, земљотреси и слично, одмах се по свима државама прикупљају добровољни прилози за пострадале области, па је тако и наш народ пружио своју помоћ пострадалима у Јапану, Италији, Француској, Бугарској и другим земљама. Несрећа, која је ових дана снашла Јужне пределе наше бановине, у којој је настрадало седамнаест села и неколико градова, ништа није мање од непогода које су сназиле поменуте земље, али је ипак Краљевска влада објавила да неће примити никакву помоћ са стране, нити ће се дозволити да се у самој земљи скупљају прилози за пострадале крајеве, јер држава располаже са готовином, из које ће ускоро обновити опустошене крајеве.

У овој тешкој неприлици која је снашла наш народ у јужним крајевима бановине, ми са задовољством и поносом бележимо горња fakta, јер су државне новчане резерве такве, да се можемо помоћи и без помоћи са стране, као и без помоћи из наше земље, а томе имамо да благодаримо паметној управи Краљевске владе, која је умела да паметном штедњом, обезбеди добру и завидну државну готовину.

Значајна конференција о привредном подизању Вардарске Бановине

Изјава бана г. Ж. Лавића

Скопље, 8. марта

Бан Вардарске бановине, г. Жика Лавић, завршио је синоћ конференцију са среским начелницима, пољопривредним референтима и техничким стручњацима из бановине. Конференција је радила у великој сали Просветног дома. Имала је за циљ на првом месту административна питања.

У току свога пословања Краљевска банска управа стекла је извесно административно искуство, које је желела да саопшти среским начелницима, како би се постигао максимум ефекта и избегла свака нерационалност. Донесени су закључци о времену, када ће се предузети радови народном снагом, о распореду тих радова у погледу људства, алата, стручног надзора и т. д. Нарочита пажња је посвећена оним упутствима, која су дата среским начелницима у погледу привредног подизања у Вардарској бановини. Истовремено су среским на-

челницима дате инструкције о томе шта треба да саветују народу у погледу увођења индустријских биљака и преоријентације у привреди, уопште.

Задатци пољопривредних референата

Стога су поред среских начелника на конференцији били срески пољопривредни референти са територије Вардарске бановине, који у Скопљу ост. ју 10 дана, за које ће време бити слушаоци једног специјалног курса, који има за задатак да им скрене пажњу на пољопривредне могућности у Повардарју. На томе курсу имаће прилике да чују предавања из готово свих области пољопривреде и сточарства, нарочито задругарства, које је у Вардарској бановини тек у стварању и чији се развој жели и помаже на све могуће начине.

У Вардарској бановини су буџетом предвиђени специјални кредити за попутнине пољопривредних референата, како би они могли бити у сталном контакту са народом, нарочито ради оснивања разних врста задруга. Уосталом, потребу за задруге осећа и сам народ, те је у толико потребније упућивати га како може до њих да дође и какве користи од задруга да очекује.

Конференција са среским пољопривредним референтима закључена је после тродневног врло плодног рада. На њој су поред бана г. Лавића узели учешћа и сви начелници појединих одељења Банске управе као и окружни инспектори, и у толико су упушта била прецизнија и време употребљено за рад искоришћено најпрецизније.

Изјава бана г. Ж. Лавића.

У току данашњег дана бан г. Лавић је примио среске начелнике појединачно и дао им упушта и напомене, које се односе искључиво на поједине срезове.

Дајући ове појединости штампи, бан г. Ж. Лавић изјавио нам је:

— Из реферата г. г. среских начелника и окружних инспектора могло се са задовољством констатовати стално и трајно напредовање Вардарске бановине у погледу културном, просветном и привредном, као што се могло осетити и добро расположење које влада у народу. С обзиром на заосталост Вардарске бановине у разним гранама — ствар која је последица вишевековне туђинске управе — напредак Вардарске бановине у хигијенском, просветном, културном и економском правцу мора ићи убрзанијим темпом и њему се мора обратити највећа и најинтересантнија пажња.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ПРАВИЛНИК

о трошењу убраног новца на име замене личног рада за општинске путове, прописан на основу чл. 39 и 40. правилника о употреби народне снаге у Вардарској Бановини од 20.-III.-1930. г. V. Бр. 5306.

I.

Опште одредбе.

Чл. 1.

Убране откупнине личног рада за општинске путове, општински Судови ће трошити искључиво за грађење и одржавање својих општинских путова, а никако за друге циљеве.

Чл. 2.

Од новца прикупљеног на име откупнине личног рада за општинске путове, првенствено се имају вршити најнужнији радови на најважнијим општинским путовима, па тек онда на општинским путовима од другог степене важности. Градске и варошке општине од овог новца изграђују и оправљају приступне општинске путове ка градским и варошким центрима.

Чл. 3.

За сваки поједини рад, који се има извршити на општрнским путовима, а из новца убраног на име личног рада, Општински Суд мора претходно донети своју одлуку.

Чл. 4.

Од убраних откупнина, на првом месту, имају се изводити вештачки радови који се путем употребе народне снаге не могу вршити, као што су: разбијање стене, израда и оправка пропуста и мостова, набавка материјала и т. д. Сем тога, од овог новца општински судови могу набављати потребан алат, који ће приликом рада народном снагом на општинским и бановинским путовима давати својим сиромашним обвезницима личног рада, који не располажу са прописним алатом за изградњу и оправку путова.

Чл. 5.

У благајни где се држи новац од откупнине, може се држати само толика сума, колика је неопходно потребна за кратко време. Остали новац мора се послати на приплод Државној Хипотекарној Банци, односно њеној филијали.

У току једне године убран новац на име замене личног рада мора се сав утрошити на грађење и оправку општинских путова најдаље у току идуће године, сем изузетних случајева у циљу прикупљања новца за подизање неког великог објекта, а по одобрењу Банске Управе.

Чл. 6.

Суме од наплаћених откупнина не улазе у редован општински буџет, већ се књиже у засебне новчане књиге као депозит ван буџета за грађење и одржавање општинских путова. Благајном рукује општински благајник и сваке године уводи нов благајнички дневник прихода и расхода замене личног рада. Увођење почиње са 1. јануаром, а закључује се са 31. децембром сваке године.

Благајничке књиге имају бити прошивене јемствеником и оверене од стране Општинског суда.

Као први став у благајнички дневник прихода уноси се заостатак неутрошеног новца од прошле године, а потом се уписују поједина нова примања и издавања по реду онако, како стижу.

Сваки став мора бити означен текућим бројем (дневничким чланом).

Чл. 7.

Сва преписка која се односи на утрошак новца од замене личног рада, мора бити заведена и разведена у општинском деловодном протоколу и проведена кроз регистар.

II.

Извођење радова у вредности до 6.000 динара.

Чл. 8.

Ситније радове, оправке и набавке до суме од 6.000.— динара одобрава својом одлуком Општински Суд и то са или без претходног састављања техничких докумената, што зависи од врсте посла и набавке и без одобрења од стране надзорних грађевинских власти.

Све ове одлуке сеоски општински Судови слаће пре извршења на разматрање и коначно одобрење надлежним среским Начелствима.

Ови се послови такође не морају колаудовати или суперколаудовати од стране грађевинских власти, већ само од стране општинског суда.

За исплату ових радова наредбодавац је председник општинског Суда.

Послови који сачињавају целину не могу се делити на више послова чији би утрошци износили до 6.000.— динара.

Чл. 9.

У својој одлуци поменутој у чл. 8: правилника општински суд одређује начин извођења посла (у потпуној или мешовитој режији, директном погодбом или путем лицитације) и истовремено одређује и три члана комисије под чијим ће се надзором и руковођењем посао изводити. За чланове комисије суд ће одређивати општинског кмета у чијем се реону посао обавља и два општинска одборника или једног другог кмета и једног одборника, а у

градским и варошким општинама, које имају свога инжењера или друло какво квалификовано техничко лице, један члан те комисије мора бити инжењер, односно то техничко лице.

Чл. 10.

Чланови комисије који ове послове изводе према одлуци општинског суда, одговарају солидарно како за материјалну, тако и за техничку страну посла, ако у комисији нема стручног техничког лица, а ако га буде било, онда остали чланови комисије одговарају за материјалну страну посла, а техничко лице само за техничку страну, а за материјалну само у случају ако се је солидарисало са неправилним радом комисије.

Чл. 11.

Признанице, рачуни, спискови исплаћених радника и остала исплатна документа морају бити снабдевени својеручним потписима примаоца. Неписмене потписиваће други у присуству два сведока.

На сваком исплатном документу мора бити означен: број дневника прихода и расхода, назив пута на који се посао обавио, врста извршеног посла или набављеног материјала, јединичне цене материјала, надница радника или мајстора, колико је дана који радио и када и тако даље.

Овако састављен документ, пре издавања налога за исплату, чланови комисије својим потписима оверавају да су означени радови заиста извршени и по најповољнијој цени, а за суме означене у исплатном документу.

Чл. 12.

Исплатна документа за послове који се исплаћују из депозита од замене личног рада подлежу свима државним и самоуправним таксама и дажбинама као и документа која се исплаћују из редовног општинског буџета.

Чл. 13.

Сва исплатна документа имају се израдити у дупликату, Оригинали се предају благајни која врши исплату, а оверени преписи прикључују се предмету који се односи на дотични посао.

Чл. 14.

По дефинитивно завршеном послу, ако је исти завршен добро, солидно, рационално и у границама овлашћења, општински суд доноси одлуку о пријему посла и ослобађа чланове комисије даље одговорности, у противном, са члановима комисије по закону даље поступа.

Чл. 15.

По пријему извршеног посла, општински суд ће актом известити Технички Одељак при среском начелству о целокупном раду изваденог посла, те да се види: како је посао вршен, од каквог материјала, са каквом и коликом

радном снагом, колико је за то утрошено и да ли је посао извршен добро, солидно, економски и на време.

У случају да Технички одељак примети какву неправилност у раду, извесуиће о томе Краљевску Банску Управу, која евентуално може преко преко својих органа проконтролисати цео ток рада извршеног посла.

Чл. 16.

Технички Одељци при среским Начелствима дужни су да, на захтев општинског суда, дају потребна обавештења и упуства за извођење радова, као на пр.: о врсти и цени материјала који би се могао употребити; о најрационалнијем начину извођења посла; о потребној радној снази; о састављању уредних исплатних докумената, уговора, услова и т. д.

III.

Извођење радова у вредности преко 6.000.— динара.

Чл. 17.

Технички радови и набавке који повлаче издатак из откупнине личног рада преко 6 000 динара, морају се вршити према прописно израђеним и надлежно одобреним техничким елаборатима, а по прописима који важе за државне и бановинске послове.

Техничке елаборате, планове и предрачуна састављају призната стручна техничка лица грађевинских одељака дотичних, општина, а где таквих нема, на захтев општинског суда, саставља Технички Одељак при дотичном среском начелству.

Чл. 18.

Прописно састављене техничке елаборате за сеоске општине са предрачуном сумом од 20.000.— динара одобравају Технички Одељци при дотичним среским начелствима и одређују начин извођења посла, као и надзорног техничког органа или руковоца радова, а техничке елаборате градских и варошких општина преко 6.000.— динара, као и елаборате сеоских општина преко 20.000.— динара одобрава Банска Управа и одређује начин извођења посла као и надзорног техничког органа или руковоца радова, ако општина неми квалификовано техничко лице.

Без разлике за све завршене послове преко 6.000.— динара, колаудирајуће и суперколаудирајуће комисије одређује Банска Управа и доноси решења о одобрењу колаудационих и суперколаудационих докумената.

Чл. 19.

По доношењу надлежног решења о одобрењу колаудационих и суперконаудационих докумената, цео предмет доставља се општинском суду за архиву, с тим да оригиналан окончани рачун и оригиналне протоколе колаудације и

суперколаудације суд прикључи оригиналним исплатним документима, а предмету прикључи оверен препис истих, као и оверене преписе осталих исплатних докумената.

Чл. 20.

И за радове поменуте у тач. 17 овог правилника претседник општинског суда издаје налоге за исплату из новца убраног на име замене личног рада али, само по надлежној овери ситуације — рачуна од стране одређеног надзорног органа, односно руковођа радова, а за исплату окончане ситуације рачуна, само по одобрењу колаудационих докумената.

Чл. 21.

За радове поменуте у тач. 17 овог Правилника, накнаде путних и подвозних трошкова стручног особља око састављања техничких докумената и за вођење надзора, као и одређеним члановима режијских, колаударајућих и суперколаударајућих комисија, плаћа суд општински из депозита убраних откупнина по уредно састављеним и надлежно визираним рачунима.

Ове рачуне подносилац шаље општинском суду, који по извршеној овери од стране председника суда исте шаље Техничком Одељењу Банске Управе на увиђај.

Накнада путних и подвозних трошкова државним и бановинским чиновницима одређује се према Уредби о накнади путних и подвозних трошкова државних службеника грађанског реда Д.Р. Бр. 150.000/28 г. са изменама и допунама Бр. 3500/1 од 23 I 1930 године, која је објављена у Службеним Новинама Бр. 304 од 29 XII 1928 године и бр. 54 од 8 III 1930 године.

IV.

Завршне одредбе.

Чл. 22.

По закључењу дневника прихода и расхода, који се у чл. 6. овог правилника помиње, а најдаље до 1. фебруара, општински суд ће сваке године слати Техничком одељку при средном начелству табеларан преглед прихода и расхода за прошлу годину, а по следећим рубрикама: 1) по списку кулчара колико износи замена личног рада, 2) Колико је за ту годину наплаћена замена у новцу; 3) Колико је још остала ненаплаћена замена; 4) Зашто иста није наплаћена; 5) Какви су све радови извршени; 6) Колико је свега утрошено за те радове и за друго у вези са тим радовима и 7) износ неутрошене замене у новцу која је остала у депозиту.

Технички Одељци ће по пријему поменутих прегледа, а најдаље до 1. марта сваке године, поднети Техничком Одељењу Банске Управе један такав општи табеларан преглед, са кратким описом извршених радова, за све општине у свом делокругу рада.

Чл. 23.

Краљевска Банска Управа преко својих органа има право контролисати рад и прегледати благајну без претходног обавештења, а исто тако и Начелник среза сам или преко својих органа.

К. V. Бр. 2910.
13. фебруара 1931. год.
Скопље.

Бан
Вард. Бановине
Жив. А. Лавић, с.р.

ОГЛАСИ**Оглас****Бановинска болница у Битољу.**

У економату бановинске болнице у Битољу на дан 1. априла 1931 год. у 11 часова пре подне одржаће се прва усмена лицитација за набавку 450 (четири стотине педесет) кубних метара дрва за гориво потребних болници за време од 1. априла 1931 год. до 31. марта 1932 године, закључно у вредности око 79.000 дин.

Условне и све законске прописе заинтересована лица могу видети сваког радног дана у балничкој канцеларији код економа болнице.

Кауција се полаже пред комисијом, која ће вршити лицитацију и то 5000 динара.

Позивају се заинтересовани да означеног дана предстану болничкој канцеларији до 10 часова пре подне. Собом има се донети сва документа по чл. 13 ст. 6 Правилника за извршење однедаба из одељка „Б Уговори и набавке“ закона о држ. рачуноводству по прописаној форми.

Из канцеларије бановинске болнице у Битољу бр. 394 од 10-III-1931 год.

Објава.

Управа Дечијег Дома Вардарске Бановине у Битољу одржаће, и то: 16 марта 1931 год. прву јавну усмену лицитацију за набавку 40 ком. ћебади и 40 ком. креветских чаршава, а 18 марта прву усмену јавну лицитацију за набавку ормана за смештај дечијих хаљина, веша и обуће, за суму од 10.000 дин.

Лицитација ће се одржати у канцеларији дома, у Битољу, ул. Аристиде Бријана 116, од 11 часова пре подне.

Кауција се полаже на сам дан лицитације комисији, пре почетка исте, која износи: за наше поданике 5% од целокупне вредности предмета који се лицитира, а за стране поданике 10%.

Накнадне се понуде неће ни од кога примати Ближи услови могу се видети свакога дана у канцеларији дома.

Из канцеларије Дечијег дома Вардарске бановине, у Битољу, бр. 86 9 фебруара 1931. г.

Оглас.

У економату Бановинске Болнице у Битољу одржаће се на дан 20 марта 1931 године у 11 часова пре подне друга усмена лицитација за набавку животних намирница, потрошног материјала и осталих ситних болничких потреба за време од 1 априла 1931 год. до 30 јуна 1931 године закључно, и то:

1	За хлеб не суму око	8.400.— д.
2	За месо и маст на суму око	21.360.— ”
3	За бакалук на суму око	24.095.— ”
4	За поврће, вариво и зелен на суму око	5.855.— ”
5	За млеко пресно, кисело, остале млечне производе	7.765.— ”
6	За мртвачке сандукена суму око	2.200.— ”
7	За остале ситне потребе	3.590.— ”
	Свега	73.265.— д.

Услове и све законске прописе заинтересована лица могу видети сваког дана у канцеларији економата болнице.

Кауција се полаже пред комисијом која врши лицитацију пре лицитације као и на дан лицитације до 10 часова пре подне и то наши поганици 5%, а страни 10% од горе означене предрачунске вредности.

Позивају се заинтересована лица да одређеног дана предстану болничкој канцеларији до 10 часова пре подне. Собом имају донети сва документа која се траже ст. 6 чл. 11 Правилника за извршење одредаба из одељка „Б Уговоре и набавке“ закона о државном рачуноводству по прописаној форми.

Из канцеларије Бановинске болнице Вардарске Бановине у Битољу Бр. 508 од 20 фебруара 1931 године.

П. 2—3

Набавка сувих печата.

Опште Одељење Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине у Скопљу, на основу чл. 82 и 89 закона о државном рачуноводству одржаће у скраћеном року на дан 23 марта 1931 године у 11 часова у својим просторијама у улици Краља Александра бр. 64 прву оферталну лицитацију за набавку 50 (педесет) комада сувих печата за ово подручне власти, које су надлежне за издавање путних исправа, у смислу наређења Министарства унутрашњих послова 1 Бр. 198 од 2 јануара 1931 год.

У случају да ова прва лицитација не успе друга ће се одржати на дан 1 априла 1931 г. у 11 часова.

Пре почетка лицитације а најдаље до 10 часова на дан лицитације лицитанти полажу 5% кауције ако су наши, а 10% ако су страни поданици од у понуди означеној вредности на каси VII финансијског одељења Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине у Скопљу улица Карађорђева број 27 а по одредбама чл. 88 закона о државном рачуноводству и чл. 24.

Правилника за извршење одредаба из одељка „Б“ поменутог закона.

Понуде морају бити снабдевене таксеном марком од 100.— динара и у запечаћеном коверту са иницијалима надметача поднете на дан лицитације најдаље до 11 часова. Ако је понуда послана поштом, мора стићи пре времена одређеног за држање лицитације.

Телеграфске, неодређене и накнадно стигле и не таксиране понуде неће се узимати у обзир.

Уз понуду се има поднети реверс о положеној кауцији, уверење о способности надметача и уверење о плаћеној порези за текуће тромесечје.

1 Бр. 1381. — Из канцеларије 1 Општог Одељења Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине од 4 марта 1931 год.

1—1

Оглас.

На основу решења Господина Бана Вардарске Бановине у Скопљу 1. Бр. 14401. од 25. јула 1930. год. и VII. Бр. 4687. од 17. фебруара 1931. год. Банска Управа VII. Финансијско Одељење изложиће продаји своја три путничка аутомобила путем усмене лицитације које ће се одржати на дан 16. марта 1931. год. у 10. сас. пре подне у канцеларији VII. Финансијског Одељења.

Почетна цена је:

- 1) аутомобил марке „Худсон Сикс“ динара 22.000.—
- 2) аутомобил марке „Крајслер“ дин. 4.000.—
- 3) аутомобил марке „Шевролет“ као старо гвожђе.

Аутомобили под Бр. 1. и 3. могу се видети од 8. пре подне до 12. часова и после подне од 3 и по до 6. часова сваког радног дана у дворишту Пољопривредног Одељења Бановине а аутомобил под бр. 2. у горе означено време у дворишту II. Управног Одељења Бановине.

Кауција 10% од излицитиране цене полаже се на каси VII. Финансијског Одељења.

Из канцеларије VII. Финансијског Одељења Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине VII. 4687. од 17. фебруара 1931. год.

3—3

Одложена лицитација.

Одређена офертална лицитација за дан 18 марта 1931 године за набавку 150 пакета хартије за апарате Гестетнер, Ронео и Сензатор, 40 кутија воштаних матрица 10 кутија свилених матрица, 25 туба црне боје и 10 флашица флуида, неће се одржати, пошто за набавку истог материјала нема кредита.

1 Бр. 4114 — Из канцеларије 1 Општег Одељења Краљевске Банске Управе Вардарске Бановине у Скопљу 10 марта 1931 год.

1—1

Оглас

Хигијенски Завод у Скопљу сдржаће на дан 28 марта 1931. године у својој канцеларији у Скопљу у 10 часова пре подне I оферталну у скраћеном року лицитацију за извршење инсталација централног грејања паром ниског притиска у згради Ветеринарског одељења при Хигијенском Заводу у Скопљу.

Предрачунска је сума 35.976 динара, а кауција за наше поданике 5% а за стране 10% од предрачунске суме у готовом новцу или вредним папирима по члану 88 закона о држ. Рачуноводству полаже се на каси Хигијенског Завода најдаље до 10 часова одређеног за лицитацију дана.

Предузимачи су дужни са собом донети уверење о пријави предузимачке радње за ову годину, као и доказе о испуњењу чл. 87 закона о Држасном рачуноводству односно да им није одузето право учешћа у лицитацијама, уверење занатске коморе и уверење Пореске Управе о плаћеној порези за последње тромесечје

Предрачун и услови могу се видети сваког радног дана од 8—12 и од 16—18 часова у канцеларији Санитетско Техничког одељења Завода.

Понуду таксирану са 100 динара има се поднети у запечаћеном коверту, на коме мора бити тачно написано: „Понуда за инсталацију од понуђача Н. Н.“ најдаље до 11 часова одређеног дана за лицитацију.

Накнадне понуде као и понуде недовољно таксираних или неправилно написаних неће се ни од кога примати.

Из канцеларије Хигијенског Завода у Скопљу К.бр. 4770. П. 1—1

Набавка животних намирница

На основу чл. 82.—105. Закона о државном рачуноводству, као и чл. 13. и 24. Правилника за извршења одредаба из одељка „Б“ истог закона, Управа Бановинске Болнице у Врању одржаће на дан 27. марта 1931. год. у канцеларији свога економата, прву усмену јавну лицитацију за набавку следећих животних намирница:

1. за бели и црни хлеб у вредности од Динара 5150.—
2. за слатко, кисело млеко и обични сир у вредности Дин. 18.100.—
3. за месо говеђе и телеће у вредности Дин. 9.600.—
4. за бакалук у вредности Дин. 6.195.—
5. за вариво, воће и поврће у вредности Дин. 7.850.—

Све наведене артикле, болница ће лицитирати за време: мај—јули 1931. год.

Кауција се полаже на каси болничке управе свакога дана од објаве ове лицитације у Службеним Новинама, која за наше поданике износи 5%, а за стране 10% од укупне вред-

ности артикала, који се лицитирају.

Накнадне се понуде ни од кога неће примати.

Почетак лицитације је у 11 часова и трајаће све док се не заврши. Лицитираће се по 1. кгр, односно комаду.

У случају да I. лицитација не успе, II. ће се одржати на дан 16.-IV.-1931. год.

Ближи услови се могу видети свакога дана у канцеларији болничке управе.

Из канцеларије Бановинске Болнице у Врању Бр 737—741 од 18.-II.-1931. год.

Издавање под закуп општинског хотела и кафане „Б сна“ у Битољу.

Општина Битољска одржаће на дан 27 марта 1931 године јавну и усмену лицитацију ради издавања под петогодишњи закуп општинског хотела са кафаном „Б о с н а“, који је у центру града, има велику кафанску салу, пространу башту, 13 удобних соба, купатило и остале просторије и који је потпуно реновиран.

Пре лицитације полаже се кауција од 10.000.— динара.

Услови се могу видети у општинском суду сваког дана.

Из канцеларије Суда Општине града Битоља, 28 фебруара 1931 год. Бр. 4751.

П. 2—3

Конкурс за извршитеља

Општини Битољској потребан је један извршитељ вичан пословима и који је првенствено био у политичко-управној служби.

Принадлежности су 2.000.— дин. месечно.

Молбе ће се примати до 31. марта тек године. Уз молбу приложити документ из члана 12, закона о чиновницима и три динара таксе.

Из канцеларије Суда Општине Града Битоља Бр. 4748, од 28. фебруара 1931. год.

П. 2 - 3

Корисне поуке.

Како да се ослободимо мишева

Сретства за борбу противу ових опасних штеточина

Прошле недеље одржан је у Новом Саду течај за тамањење мишева. Предавања су слушали срески пољопривредни референти из заражених срезова наше Краљевине, а течајем су руководили стручњаци пољопривредне и огледне контролне станице у Топчидеру.

Поводом овога изнећемо укратко, нашим читаоцима опасности од ових штеточина и о сретствима противу њих.

Мишеви спадају у највеће непријатеље пољопривредних усева, сатирући их немилосрдно, од семена до плода. За време благих зима и

сувих лета мишеви се врло брзо размноже и преплаве читаве њиве и тада, сву сетву, сву наду ратара уништавају.

Мишеви су, дакле, велика, једна од највећих опасности и зато је дужност сваког ратара да их на сваком кораку, и у свако доба године, уништава свима сретствима.

Пољски мишеви разликују се од правих мишева заваљеним телом, краћом и тупљом главом, мањим ушима и кратким репом обраслим длаком. Од мишева најважнији су:

Домаћи миш — живи свуда где и човек: у домовима, житницама и њивама. Једе све нашта наиђе. *Житни миш* живи по њивама и пољима. Зими се сели у стогове, житнице и стаје храни се смештеним житом, семењем и др.

Мали миш — настањује се у корову и у житу — зими у стогове и житнице. Штетан је као и житни миш. *Путнички пацов*, највећи, најштетнији и најпрождрљивији од свих мишева. Крволочан је, насртљив и нечист. Храни се животињском и биљном храном. Где се размножи направи пустош. Напада и младу живину. Говедима оглодава длаку, кравама виме, свињама једе храну из корита, а није редак случај да дебелом свињама изеде бутове, или да прождере сисанче. Опасан је још и у погледу ширења заразних болести: трихине и куге.

Пољски миш — живи по пољима њивама и ливадама, често у невероватном броју. Штетан је за усеве у пољу а и смештене у житнице. Својом прождрљивошћу и ривењем земљишта, може да уништи читаве засејане њиве. Сасвим сличан њему је *њивски миш*.

Водени пацов — шкоди разривањем земљишта, копањем ходника и избацавањем земље. Сем овога, нагризе корење траве и жита, а штети кромпир, репу, поврће и шумска дрвета.

Сретства за уништавање

Мишеви и пацови имају много природних непријатеља. Временске неприлике, кише, повремени мразеви, уништавају их у масама. Од животиња непријатељи су: пси, мачке, ласице, творови, куње, рчкови, змије, јежеви и многе ноћне птице грабљивице.

Сретства за тамањење мишева у главном су: *механичка, загушљиви гасови и разни отрови и биолошка сретства*.

Од *механичких сретстава* најпознатија су и уједно најјевтинија: убијање мишева плугом при орању, копање округлих јама са стрмим глатким зидовима, укопавање ћупова са мамцима у које мишеви улазе а не могу изаћи.

Загушљиви гасови: 1) Парче старе саргије или прегрт кудеље или памука, натопи се у сумпороугљеник и штапићем угура у рупе, које потом, треба ногом изгасити да се затворе; 2) аутоматским кантицама сипа се у рупе сумпороугљеник, после чега рупе треба затворити.

Отрови су погодни због своје једноставне

и лаке употребе. Најпознатији начини су: етрихином отрована зрна житарица и зелио зрна, пилуле које садрже хлорбариума, фосфора, арсеника морског лука и др. или разне пасте, лепљива теста и сирупи.

Отровна зрна постављају се у рупе, а у лепљиве густе материје намочи се слама и завуче у рупе мишева. Мишеви и пацови угину једући отровна зрна или пилуле, а отровним тестом, пролазећи ходницима, умажу се и да би скинули лепак, лижу га услед чега угину.

При употреби отрова треба бити пажљив, јер је отров опасан и за људски живаљ и за стоку.

За уништавање пацова показала се као одлична зелио паста. Узме се сандуче с поклопцем и још боље с катанцем. На чеоним странама прорежу се два велика отвора, да пацови могу да уђу. Првих неколико дана у сандуче се меће неотрована храна, најбоље каша од кромпира. Потом се каша помеша са зелио пастом. Пацови је једу одмах, не могући да је разносе и она ни мало није опасна за стоку.

Биолошка сретства јесу зараза од које мишеви страдају. Мишеви оболевају од тифуса, а бакцил тифуса производе бактериолошки заводи свих културних земаља и он се продаје у чврстом и течном стању. У величини лешника стављају се парчад бела хлеба заражена мишијим тифусом у рупе које се потом затворе. Најдаље за 12 дана мишеви у великим масама угину, њихове лешеве једу здрави мишеви услед чега пролазе као и они ранији.

Корисни савети

Смрзнуту сточну репу не давати стоци за храну, пошто се од такве репе може стока поболети. Али ако се смрзнута сточна репа потопи у хладну воду, да у њој постоји бар неколико часова, онда се може давати стоци за храну. Ако је репа била много смрзнута, онда прву воду у којој је стајала потопљена одасути, па насути другу и у њој држати репу још неколико часова, и тек после тога давати је стоци за храну.

Близу пчеланика и кошница не сме се садити: црни лук, купус, аљма, карфиол, кељ ни салата. Ово с тога што пчеле не подносе и не могу да трпе мирис од овог поврћа, а ако случајно при лету падну на исто оне се занесу и више не могу да се дигну.

Жижљив грашак унети у топлу собу, па га ту држати 10—14 дана. Жижак ће због топлоте оживети и из грашка измилити напоље, где ће поцркати или га покупити и побити. Тај грашак се за сејање по нужди ипак може употребити; иначе за семе узимати здрав грашак.